

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการจัดการสินเชื่อ : กรณีศึกษา
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในจังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อผู้เขียน : นางสาวปัทมาวรรณ บุญวงศ์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการจัดการสินเชื่อ : กรณีศึกษา
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์กร
ชุมชนในการจัดการสินเชื่อและเพื่อเสนอแนะด้านการจัดการสินเชื่อขององค์กรชุมชนแก่หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จำนวน 160 คน เลือกโดยวิธีการแบบเจาะจง โดยเจาะจงเลือก ประธาน เภรัญญิก เลขานุการ และ
กรรมการอีก 4 ฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการตรวจสอบ
และคณะกรรมการส่งเสริม จากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 16 กลุ่ม ของจังหวัด
สุพรรณบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นข้อมูลในการรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สถิติอนุมาน
ได้แก่ ค่า t-test และ F-test

ผลการศึกษา พบว่า

1. ศักยภาพขององค์กรชุมชน ในการจัดการสินเชื่ออยู่ในระดับสูงและเพื่อแยก
ศักยภาพขององค์กรชุมชนเฉพาะด้าน พบว่า ศักยภาพทั้งในด้านการมีวินัยของสมาชิก การนำ
ระเบียบไปปฏิบัติและภาวะผู้นำต่างอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

2. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ความรู้ความเข้าใจ การวางแผน ของ
สมาชิกองค์กรชุมชน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับศักยภาพขององค์กรชุมชน ในการจัดการ
สินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวแปรอื่น ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และ
ทุนทางสังคมของสมาชิกองค์กรชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพขององค์กรชุมชนในการจัด
การสินเชื่อ

(4)

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. องค์กรชุมชนควรได้รับความรู้ในการบริหารจัดการเป็นระยะตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารกลุ่ม
2. ผู้ให้คำแนะนำควรเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเป้าหมาย ไม่ใช่เป็นผู้ตัดสินใจให้กับชุมชน แต่เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับด้านการจัดการสินเชื่อ เมื่อองค์กรชุมชนเกิดความสนใจ และต้องการทราบข้อมูล ไม่ควรเป็นผู้ที่ขัดเขี่ยลดความรู้ให้กับชุมชน ในขณะที่ ชุมชนไม่พร้อม
3. ด้านทุนการดำเนินการ ปัญหาที่กลุ่มประสบ คือ ไม่มีทุนเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม และเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ในระยะเวลาอันรวดเร็ว การแก้ไขโดยวิธีการจัดสรรเงินทุนเพิ่ม หรือการใช้เครดิตทางธนาคาร มิใช่เป็นวิธีที่ถูกต้องตามอุดมการณ์ของกลุ่มจากการตรวจสอบทะเบียนสมาชิกของกลุ่มและการสัมภาษณ์สมาชิกพบว่าผู้ที่ เป็นสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้มีฐานะยากจนหรือปานกลาง บุคคลที่มีฐานะร่ำรวยจนไม่สนใจหรือเป็นสมาชิกกลุ่มเลย หากกลุ่มสามารถสร้างความเข้าใจให้ผู้มีฐานะดีเหล่านี้เข้าใจเจตนารมณ์และเข้าเป็นสมาชิกก็จะเป็นการระดมทุนของท้องถิ่นมาช่วยผู้มีฐานะด้อยกว่าจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนได้มาก
4. องค์กรชุมชนจะมีความเข้มแข็ง และศักยภาพได้ ส่วนใหญ่ผู้หญิงจะเป็นผู้นำกลุ่มองค์กรชุมชนมากกว่า เพราะมีความรอบคอบ ละเอียด ถี่ถ้วนในการบริหารจัดการ
5. ด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ อาชีพรับจ้างทั่วไปจะมีผลต่อศักยภาพด้านการจัดการสินเชื่อมากกว่าอาชีพอื่น เนื่องจากเป็นอาชีพที่ตระหนักถึงปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัวมากที่สุด และสนใจที่จะเข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ ส่งผลให้มีศักยภาพสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ
6. ไม่ควรที่จะเร่งรัดในการจัดตั้งกลุ่ม แต่ให้ชุมชนมีอิสระในการคัดเลือก และตัดสินใจ
7. องค์กรจากภายนอกไม่ควรเข้าไปแทรกแซงในกระบวนการคิด และการตัดสินใจของชุมชน หากพบว่าการดำเนินงานเริ่มมีปัญหาจึงเข้าไปให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ แต่ไม่ควรตัดสินใจแทนชุมชน
8. สิ่งสำคัญในการดำเนินงานด้านการจัดการสินเชื่อ คือ การให้ความรู้กับองค์กรชุมชน ให้เห็นถึงความสำคัญของเงินทุนหมุนเวียน รวมทั้งประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ